

Vroeg rooien kent risico's

In de rubriek Vasteplantenvaria geeft teeltadviseur Henk van den Berg zijn visie op actuele onderwerpen en belangrijke thema's in de vasteplantensector. Deze aflevering aandacht voor de bewaring, een proces wat uiterste zorg vergt. Zeker als de planten, zoals nu, nog niet geheel in rust zijn.

Tekst: Henk van den Berg
Fotografie: René Faas

Hoewel 1 november als start van het rooiseizoen bij iedereen is geaccepteerd, is het niet reëel om te denken dat vaste planten dan al in rust zijn. Globaal bereken de meeste planten pas begin december hun ruststadium. Vaste planten die volledig in rust zijn, hebben hun ondergrondse delen 'ingekapseld' om de winter te kunnen overleven. Deze planten zijn sterker en omstandigheden van buitenaf hebben minder invloed op de vitaliteit van de plant. De buitenste cellen van een plant in ruststadium beschadigen veel minder snel door uitdroging dan een plant die nog niet helemaal in rust is. En verdroging is de grootste veroorzaker van schimmelvorming tijdens de bewaring.

BEWAARSCHIMMELS

Vrijwel alle bewaarproblemen worden veroorzaakt door cruciale fouten in het begin van de bewaring. Als een plant - zeker nu hij net wat te vroeg is gerooid - een heel klein beetje uitdroogt, zullen de buitenste cellen beschadigen. Dat betekent een open wond die door schimmels

wordt gebruikt om zich te vestigen. De schimmel kan vanaf dat moment vrijwel probleemloos in de plant groeien.

Door deze makkelijke ingang krijgen schimmels de kans die onder normale omstandigheden de plant niet zouden aantasten. In de praktijk worden deze schimmels onderschatte bewaarschimmels genoemd. Deze bewaarschimmels kunnen een plant totaal vernietigen. Ook als de plant niet is vernietigd, is de vitaliteit dusdanig aangetast dat het geen gezond plantmateriaal meer is.

Dus zelfs als een bak met beschimmelde planten kletsnat is geworden door de rottende planten, is de basisoorzaak nog steeds verdroging. Bewijs hiervoor zijn die paar verdroogde wortels aan de buitenkant van de bak. Hierop zal altijd het eerste schimmelvorming te zien zijn. Dit is tevens de reden dat als de bakken niet goed vol zitten, de eerste schimmelvorming altijd in de wat luchtiger verpakte buitenkanten en hoeken te zien is.

VERSTIKKEN

Bij de planten die nu (oktober) worden gerooid, is de kans op verstikking groter dan bij later

gerooide planten. Door de nog relatief zwakere structuur van de plant, zal deze in een wat natte volle bak, met eventueel nog grond erin, makkelijker inzakken. Er ontstaat dan druk op de onderste planten. Samen met de warmte die de nog actieve planten produceren, zorgt deze druk extreem snel voor verstikking. Onder ongunstige omstandigheden kan er binnen een paar dagen broei en verstikking optreden. Duurt deze broei langer dan een dag, dan kan de hele kist als verloren worden beschouwd.

Wanneer gerooide planten warmte ontwikkelen in de kist, is dit een teken dat het fout gaat. Controleer dit dus altijd. Zeker als de planten na het rooien eerst worden weggezet voordat ze geschoond worden. Verstikking wordt achteraf lang niet altijd als zodanig herkend. Als de planten na het rooien tijdens een vorstperiode buiten hebben gestaan, dan zal bevroren planten vrijwel altijd de conclusie zijn. En dat terwijl dit bijna nooit het geval is. De symptomen van bevriezen en verstikken zijn echter exact hetzelfde.

EXTRA CONTROLE

De risico's op schimmelvorming en verstikking zullen vasteplantentelers wel bekend zijn. Probleem is echter vaak het gebrek aan aandacht in de drukke rooiperiode. Door de drukte worden er soms zaken over het hoofd gezien en worden er onnodige fouten gemaakt. Probeer tijd vrij te maken om de gerooiden planten extra in de gaten te houden. Een klein beetje extra controle is al genoeg. Nu nog tijd overhouden om er aan te denken dat je moet controleren...

Bij vroeg gerooiden planten is de kans op schimmelvorming en verstikking groter